

Opublikowanie niniejszego dokumentu w Portalu Informacyjnym stanowi doręczenie adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej RP ustanowionym w sprawie.

Sygnatura akt II Ca 474/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś. dnia 5 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO P. R.

Protokolant: A. C. (1)

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2021 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. i T. N.

przeciwko L. U. J. O.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 2 lutego 2021 r. sygn. akt (...)

I. oddala apelację;

II. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanego kwoty po 1,350 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 474/21

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 lutego 2021r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo M. K. i T. N. przeciwko L. U. J. O. o zapłatę kwoty 55.000 zł. oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne (k. (...)), które Sąd Okręgowy przyjął za własne (art. 387 § 2¹ pkt 1 kpc).

Sąd Okręgowy również za własne przyjął oceny Sądu pierwszej instancji z wyłączeniem rozważań odnośnie kosztów procesu w zakresie dotyczącym ich poniesienia przez pozwanego w części obejmującej opłatę od pozwu (k. (...))odwr., art. 387 § 2¹ pkt 2 kpc).

W apelacji od powyższego wyroku powodowie zarzucili:

1. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc, poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.

- art. 5 kc, poprzez jego niezastosowanie,

- art. 6 kc, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie,

- art. 394 § 3 kc, poprzez jego niewłaściwą wykładnię.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwoty 55.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację zważył co następuje. Apelacja powodów nie ma żadnych uzasadnionych podstaw, a Sąd Okręgowy, jak już wskazano, podziela zarówno dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, jak i podziela jego ocenę dowodów oraz rozważania prawne (z wyżej wskazanym wyłączeniem), nie dostrzegając jakiegokolwiek potrzeby ich powtarzania, a których apelacja skutecznie nie podważa.

Nie jest zatem uzasadniony pierwszy z zarzutów apelacji, tj. naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc., polegającego na przekroczeniu, według skarżących, granicy swobodnej oceny dowodów oraz dowolnej, jednostronnej i sprzecznej z zasadami logiki ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów jest bowiem w zupełności poprawna i dokonana, wbrew stanowisku powodów, bez naruszenia wymogów przewidzianych w powyższym przepisie art. 233 § 1 kpc. Za trafny uznać należy bowiem pogląd wyrażany tak w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (zob. m. in. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. II CKN 817/00 oraz Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2012 r. I ACa 1482/11). Takiego zarzutu nie można zaś postawić i nie czynią tego skutecznie, w świetle wyżej wskazanych kryteriów skarżący, dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenie zebranych dowodów. Zarówno bowiem tezy zarzutu apelacji naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc, jak i wywody jego uzasadnienia, stanowią w istocie pozbawioną podstaw polemikę z prawidłową, jak już wskazano, oceną dowodów Sądu Rejonowego, a przy tym wywody te polegają także po części na przedstawianiu faktów, które, wbrew stanowisku skarżących, dotychczas w żaden sposób nie zostały przez nich udowodnione, a nadto niektóre twierdzenia apelujących o faktach i przedstawiane przez nich oceny materiału dowodowego, są ewidentnie sprzeczne ze słusznie uznanymi za wiarygodne przez Sąd Rejonowy dowodami. Zatem nie miało żadnego uzasadnienia negowanie przez skarżących w ramach powyższego zarzutu oceny przez Sąd Rejonowy materiału dowodowego, odnośnie tego, że pozwany dokonał czynności zmierzających do zawarcia umowy przyrzeczonej i był do niej gotowy jak i błędnej oceny przez ten Sąd, jak zarzucali skarżący, że L. U. J. O. nie był winny niedochowania terminu zawarcia umowy, mimo że, jak podnoszą apelujący, nie wezwał on ich do zawarcia tejże umowy, a telefonicznie informował o swojej niegotowości do jej zawarcia w dniu 30 kwietnia 2018r. i możliwości dokonania tej czynności po upływie tego terminu z uwagi na weekend majowy. Zupełnie odmienny stan rzeczy wynika bowiem z prawidłowo ocenionych przez Sąd Rejonowy dowodów w postaci przede wszystkim wiadomości e-mailowych z 12 i 19 kwietnia 2018r.(k(...)) oraz zeznań pośrednika w obrocie nieruchomościami świadka L. S., a z treścią tych dowodów pozostawała w całkowitej zgodności treść zeznań świadka A. O. – żony pozwanego jak i pozwanego. Zatem tak z powyższych e-maili jak i zeznań świadków oraz pozwanego jednolicie wynikało, że termin umowy przyrzeczonej – umowy sprzedaży nieruchomości, został pierwotnie wyznaczony na dzień 19 marca 2018r. Świadcowie, w tym przede wszystkim L. S., jak i A. O. oraz pozwany wskazywali, że jedyną przyczyną niezawarcia

umowy w tym dniu, mimo powrotu powoda z sanatorium (i z uwagi na którego wyjazd wyznaczono termin umowy dopiero na ten dzień), był brak dysponowania przez T. N. środkami finansowymi na zapłatę ceny. W szczególności z zeznań świadka L. S. wynikało przy tym, że powód po 19, a przed 30 kwietnia 2018r. często kontaktował się z nią telefonicznie i prosił o przedłużenie terminu wskazując kolejne dni przed upływem daty określonej w umowie przedwstępnej, tj. przed 30 kwietnia 2018r., podając, jak zeznała świadek, jako jedyny powód tych próśb brak tychże środków z takiej przyczyny, jak wskazywał w rozmowach telefonicznych, że nie otrzymał od osoby trzeciej należnej mu płatności. Taka też przyczyna niezawarcia umowy sprzedaży w powyższym terminie - do 30 kwietnia 2018r., wynikała też, czego skarżący wydaje się nie dostrzegać, z części jego zeznań, w których wskazał on, że mówił powodce M. K. o problemach z zawarciem umowy i że cały czas czekał na przelew środków. Natomiast jego zeznania, że L. S., jako pełnomocnik sprzedającego i pośrednik w sprzedaży nieruchomości, miałyby wyrazić zgodę na przesunięcie terminu zawarcia umowy już na maj 2018r., po pierwsze pozostają w sprzeczności z jego zeznaniami, w których sam wskazał (k. (...) odwr.), że już na dzień 30 kwietnia posiadał środki niezbędne na zakup nieruchomości, a po drugie z zeznaniami tegoż świadka L. S. (k. (...)), która zeznała, że w odpowiedzi na jego prośby o dalsze przesuwanie terminu - na po 30 kwietnia 2018r., jedynie oświadczyła powodowi w rozmowie telefonicznej, iż nie mogła niczego obiecać, gdyż termin z umowy przedwstępnej był ścisły, a powodowie aż do 30 kwietnia 2018r. nie zaproponowali żadnego konkretnego terminu. Ponadto zauważyć należy, że wersja przedstawiana przez powoda o powyższym wyrażeniu zgody przez L. S. na przedłużenie terminu na okres po 30 kwietnia 2018r. wynika wyłącznie z zeznań powoda, które nie znalazły potwierdzenia w żadnym innym materiale dowodowym, a pozostawały w sprzeczności z dowodami wyżej wskazanymi, które trafnie zostały przez Sąd Rejonowy uznane za wiarygodne. W szczególności zaś na uwagę zasługiwała treść wyżej wskazanych e-maili, jak i spójnych z nimi, zeznań świadka L. S., co do której trudno doszukać się zasadności przyjęcia podawania przez nią nieprawdy co do powodów niezawarcia przez strony umowy i ryzykowania odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, gdy jest ona osobą obcą dla stron, w tym pozwanego, z którym łączył ją jednorazowy kontrakt w związku ze sprzedażą przedmiotowej w sprawie nieruchomości. Wreszcie przedstawiana przez pozwanego wersja o wyrażeniu zgody przez L. S. na powyższe przesunięcie terminu zawarcia umowy, pozostaje w sprzeczności z okolicznościami, przyczynami i preferowanym przez pozwanego sposobem zbycia nieruchomości. Mianowicie w związku z problemami finansowymi związanymi z prowadzoną w Szwecji działalnością gospodarczą, pozwanemu zależało na szybkiej sprzedaży nieruchomości osobie dysponującej środkami finansowymi - bez potrzeby kredytowania, co wiązało się z pierwotną odmową zbycia innej osobie, która musiała posiłkować się kredytem, a które to okoliczności wynikały jednolicie z zeznań świadków L. S. i A. O. oraz pozwanego.

Natomiast odnośnie zeznań powodów, w zakresie w jakim przedstawiali oni odmiennie okoliczności braku zawarcia umowy przez strony do 30 kwietnia 2018r., należało uznać je za niewiarygodne, z przyczyn wyczerpująco wskazanych w rozważaniach uzasadnienia Sądu Rejonowego, które Sąd Okręgowy podziela, nie dostrzegając jakiegokolwiek potrzeby ich powtarzania. Znamiennym przy tym jest, że poza powyższymi zeznaniami, nie zaoferowali oni żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, na podstawie których wywodzili roszczenie w niniejszej sprawie, tj. na niepodjęciu przez żadną ze stron do dnia 30 kwietnia 2018r. czynności zmierzających do zawarcia umowy, podczas gdy także z zeznań świadka L. S. wynikało, że do tej daty od 19 do kwietnia 2018r., jako pełnomocnik sprzedającego, była ona gotowa każdego dnia, aby stanąć do zawarcia umowy sprzedaży. Trudno też było żądać od pozwanego, czy pośrednika, aby w jakikolwiek formalny sposób wezwali, czy zaprosili powodów przed 30 kwietnia 2018r. do zawarcia umowy, skoro, jak wynikało z wyżej wskazanego materiału dowodowego, przekazywane wielokrotnie przez powoda L. S. telefonicznie informacje jednoznacznie wskazywały na brak posiadania przez niego środków finansowych, co czyniło kierowanie takich formalnych wezwań, zaproszeń, czy np. wyznaczanie formalnego terminu stawiennictwa u notariusza, bezcelowym. Z tych zatem względów pierwszy z zarzutów apelacji naruszenia art. art. 233 § 1 kpc., nie miał żadnych uzasadnionych podstaw.

Z przyczyn już wyżej wskazanych nie jest również trafny zarzut naruszenia przepisu art. 5 kc, gdyż podnoszone w ramach tego zarzutu okoliczności (świadomy brak działań pozwanego celem zawarcia umowy i wprowadzenie powodów w błąd co do możliwości zawarcia tejże umowy po 30 kwietnia 2018r.), nie zostały przez powodów wykazane, a z zebranego, wiarygodnego w sprawie materiału dowodowego, o czym we wcześniejszych rozważaniach, okoliczności te w żaden sposób nie wynikały.

Nie miał również żadnego uzasadnienia zarzut naruszenia art. 6 kc, gdyż jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy, to powodowie powinni byli udowodnić okoliczności uzasadniające żądanie zwrotu zadatku, to jest wykazać, że niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony. Zaś materiał dowodowy, jak już wskazano we wcześniejszych rozważaniach, wskazywał przecieź, że nie zawarcie umowy w umówionym terminie nastąpiło z winy powoda, który nie dysponując środkami finansowymi wielokrotnie z tego powodu zwracał się po 19 kwietnia a przed 30 kwietnia 2018r. do L. S. o przesunięcia terminu na kolejne dni.

Także ze względów już wyżej podanych nie miał również uzasadnionych podstaw zarzut naruszenia przepisu art. 394 § 3 kpc., gdyż do zawarcia umowy w umówionym terminie nie doszło wyłącznie, jak już wielokrotnie wskazywano, na skutek okoliczności, za które odpowiedzialność ponosił powód.

Bez znaczenia jest również podnoszona przez powodów w wywodach uzasadnienia apelacji okoliczność deklarowania przez L. S. pomocy powodom w uzyskaniu zwrotu kwoty zadatku od pozwanego, skoro z jej zeznań jako świadka wynikało, że było jej szkoda powódki M. K. i jedynie oświadczyła, że porozmawia ze sprzedającym o tej kwestii, jednak jego odpowiedź była odmowna z tej przyczyny, że, jak zeznał świadek, czuł się on oszukany przez powodów. Zauważyć także należy, że jak wynika z zeznań świadków L. S. i A. O., pozwany sprzedał w rezultacie nieruchomości nabywcy, który (o czym wyżej) pierwotnie chciał ją kupić, ale transakcja nastąpiła za cenę niższą (505.000 zł) niż określona w umowie przedwstępnej stron (550.000 zł.), gdyż nabywca wyrażał zgodę tylko na taką niższą cenę, a pozwany, o czym we wcześniejszych rozważaniach, dążył do pilnego zawarcia umowy.

Nie są uzasadnione również wywody skarżących dotyczące próby wyjaśnienia niespójności i sprzeczności ich zeznań, które miałyby wynikać z wieku i stanów chorobowych, skoro okoliczności te po raz pierwszy zostały podniesione w apelacji, a ponadto odnośnie zeznań powódki, nie tyle były one sprzeczne czy niespójne, a raczej zasłaniała się ona, jak wskazał Sąd Rejonowy, niewiedzą i niepamięcią.

Odnośnie natomiast podniesionego w uzasadnieniu apelacji naruszenia przepisu art. 98 § 2 kpc, rację o tyle mają skarżący, że oczywiście bezpodstawne było zaliczenie przez Sąd Rejonowy do tych kosztów opłaty od pozwu, której pozwany nie poniósł. Sąd Okręgowy nie skorygował jednak orzeczenia o kosztach, gdyż mimo wadliwości jego uzasadnienia w tym zakresie, odpowiada ono prawu, nie pogarszając sytuacji skarżących. Zgodnie bowiem z § 16 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1800) wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata. W braku takiego oświadczenia opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej, chyba że okoliczności określone w § 15 ust. 3 przemawiają za innym jej ustaleniem. Zgodnie zaś z powyższym § 15 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 Rozporządzenia opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to m. in. niezbędny nakład pracy adwokata, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawieństw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, wkład pracy adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy. Pełnomocnik pozwanego złożył w niniejszej sprawie obszerną odpowiedź na pozew, której zarzuty, twierdzenia oraz zgłoszone wnioski dowodowe przyczyniły się do wyjaśnienia sprawy i uwzględnienia w całości stanowiska pozwanego. Ponadto pełnomocnik pozwanego (zamieszkałego w S.), mający siedzibę kancelarii w W., oprócz stawieństw na rozprawach przed Sądem orzekającym, uczestniczył również w rozprawach (odbytych w ramach pomocy prawnej) przed Sądami we W. (dla W. i dla W.), przed Sądem Rejonowym w P. oraz przed Sądem Rejonowym w G.. Dlatego też mając na względzie wyżej wskazane kryteria przyznania pełnomocnikowi stawki wyższej niż minimalna, objęcie zasądzonymi kosztami stawki w wysokości równej około półtora stawki minimalnej, nie dawało podstaw do jej kwestionowania i korygowania orzeczenia o kosztach.

Z powyższych zatem względów, gdy zarzuty apelacji w żaden sposób nie podważyły trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego i uzasadniającej je argumentacji, apelacja, ta nie mogła podlegać uwzględnieniu. Z wyżej wskazanych

przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc, oddalił apelację (pkt I), a o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II) orzekł w myśl art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 105 § 1 i 2 kpc i art. 391 § 1 kpc, zasądzając od powodów koszty w częściach równych, przy braku podstaw do przyjęcia ich odpowiedzialności solidarnej co do istoty sprawy.

Sygn. akt II Ca 474/21 Ś., dnia 26 października 2021 r.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis uzasadnienia doręczyć (portal) pełnomocnikowi powodów r. pr. M. B..